

Rejimler değişir,
devlet ve millet ebedîdir

A. Yağmur
Tunalı

Rejimler değişir, devlet ve millet ebedîdir

A. Yağmur Tunalı

Bizim *Atatürkçüler*, durumun farkındalar mı bilmiyorum, büyük kurtarıcıyı tanrılaştırarak bazı dinbazlarla aynı kafada buluştular. Derece derece diğer ideolojik anlayışlar da farklı değil. Her biri birkaç inanç sloganıyla idare ediyor ve başkalarını konuşturmuyorlar. Anlamaya çalışmak yok. Ötekini dinleme, anlama zaten yok. Eleştiri bakışı yok. Gelişme, dönüşme yok. Memleketin değişmeyen talihsizliği bu.

Cumhuriyet'i ve öncesini tartışalım da bilerek tartışalım. İlkokulda, orta dereceli okullarda yapamazsınız. Bayramda ve her yerde yapmak akılsızlıktır. Üniversite yapar. İlim, önce iyi ve kötü demeden ortaya koyar. Her yönüyle sergilediği durumu anlamaya çalışır ve tartışır. Sonucunu meraklısı okur ve öğrenir. Aydınlar ayrıca yorumlar. Doğrusunu, yanlışını değişik açılardan bakarak anlar ve hayatımıza katarız.

Yeni rejimler, yerine geldiği rejimi kötüler. Yoksa niye değiştirdin derler. Normaldir. Bir süre sonra rejim yerleşir, kıyaslama ve kötüleme propagandası biter. Bizde bitmedi. Rejim meselesi olmaktan çıktı ve öncesine düşmanlık ve inkâra dönüştü. Verdiğimiz istiklal mücadelesinin de önüne geçti. Derin akılsızlık buradadır.

REJİMLER, UYGULAYANA GÖREDİR

İngilizlerde hâlâ saltanat var. Meşruti idareyi değiştirmediler. En iyi demokrasi onlarda. Kraliçeleri sadece İngiltere'nin(Birleşik Krallık'ın) değil, İngiliz Milletler Topluluğu'nun tepesinde bir isim. şimdi prens **Andrew**'un hanedanı sarstığını konuşuyoruz ya, bunlar arada bir olur. Saltanata saygı ve hanedana yüksek itibar değişmez.

Düşünün, Avrupa'nın yarısı hâlâ krallık. Kimse o kralları bilmez. Hollanda'yı, Danimarka'yı, İsveç'i kralları değil başbakanları idare eder. En iyi demokrasi onlarda. Rejimleri Cumhuriyet değil diye kötü diyebilir miyiz? Oralarda, Cumhuriyet olanlar da eski rejimleri kötülemeye girişmiyorlar. Tarihlerinin bir devresi olarak bakıyorlar. Tarihin řu devresini bu devresiyle kavga ettirmiyorlar.

Kavga dedim, bir konuya da dokunayım: İngiltere'de, *hanedan* dediğimiz de İngiliz asıllı değildir. Kraliçe **2. Elizabet** yarı yarıya Almandır. şimdi kral seçilen **3. Charles**'ın babası **Philip** de Alman bir ailenin çocuğudur. Geriye doğru birçok kral ve kraliçe de öyledir.

Bir de bize bakın! Bizimkiler, sanki çok Türkçülermiş gibi padişahlarımızın eşlerinin Türk olmadığı üzerinden akla hayale gelmez şeyler söylerken İngilizlerin başında bir Alman olduğunu bilmezler. Bu meselelere böyle bakılmayacağını bilmiyoruz.

YA NASIL OLACAK?

Fransa krallık zamanını, 1789 ihtilali şartlarında olanları, öncesini sonrasını nasıl anlıyorsa öyle anlayacağız. Nasıl konuşuyorsa öyle konuşacağız. Tarihe öyle bakılır. **Sinan Meydan**'ın, özellikle bizim rejimi kutsayanların, sol ve dinden geçinen taifenin tarihe bakışıyla tarih anlatılırsa oradan sadece ayrışma doğar.

On gündür bu kafaların Cumhuriyet kutlanırken bazı doğruları bütünden kopararak giriştikleri

hezeyan derekesinde yorumlarını dinliyoruz. 10 Kasım geliyor, değişen bir şey olmayacak, yine bunları dinleyeceğiz. Bu bakışlar içimizi kemiren ayrılıkçılığın, ortak bir yaşama düzeninde anlaşılamayışımızın hem sebebi, hem sonucu.

Oysa mesele gayet basit. İyisiyle kötüsüyle o tarih bizimdir. “Cumhuriyet’le kul olmaktan kurtulduk” diyerek bir dizi “nefret söylemi”ne şehvetle sarılmanın manası da gerçekte alakası da yoktur. Bu tarihe ve cedlere düşmanlık tavrını biz düşünelim, psikoloji de incelesin.

BU BÜYÜK İNSANLAR NEREDE YETİŞTİ?

Cehalet diz boyu. Cumhuriyet’e nasıl gelindiğini bilmiyorlar. Cumhuriyet’i kuranların nasıl yetiştiğini bilmiyorlar. Bu büyükler büyüğü insanlar gökten inmedi. Bizim için başkaları da yetiştirmedir.

Atatürk’ü yıkılmakta olan imparatorluğu insan yetiştirerek kurtarmaya çalışan bir devlet yönetiminin açtığı ortam yetiştirdi. Biz yetiştirdik.

Tabii **Mustafa Kemal**’in istisnai bir karakter oluşunun, dehasının sebeplerine ayrıca bakılır. Bu konuşanların, mekteplerde çocuklarımızı zehirleyenlerin durumu gerçekten iç acıtır. Bilmiyorlar ve bilmeye de açık değiller. İmparatorluğumuzun son döneminde sadece **Atatürk**’ü değil, ona yakın ayarda, dünyanın en iyileri dev kurmayları yetiştirdiğimizi de bilmiyorlar. Evet, **İlber Ortaylı** söylüyor, dünyanın en iyileri bizimkilerdir. **Kâzım Karabekir**, **Fevzi Çakmak** başta İstiklâl Harbi’ni verenlerden onlarca isim bu değerdedir, bilmiyorlar.

KENDİMİZE GELECEĞİZ

Cumhuriyet binlerce yıllık devletimizin devamıdır. Olan rejim değişikliğidir. Meşrutî idareden Cumhuriyet’e geçtik. O kadardır. Cumhuriyet’le yeni dünya şartlarında yaptıklarımız, binlerce yıldır yaptığımız sayısız işler gibi elbette çok değerlidir. Bilecek ve gururla söyleyeceğiz. Varsa kötü yanlarımızı da konuşacağız. Bunları uzak yakın asırları düşman görerek, söver gibi konuşmak akıl kârı değildir.

Nesillerimizi olumluya, yaratıcılığa ve üreticiliğe yönlendireceğiz. Babalarına düşmanlıkla, enerjisini kendisiyle kavgaya ayıran nesiller yetiştirmeyeceğiz. Tekrar ediyorum, Batılılar tarihlerine nasıl bakıyorlarsa öyle bakacağız.

Bu kafada yürürsek olacaklar bellidir. Şimdiki kavgaların ve kaosun beslediği ‘tek adam rejimi’ne kadar gideriz, gidiyoruz. Çıkamaz yoldur. **Fatih**, İstanbul’a girerken meleklerin cinsiyetini tartışan Hristiyan papazlarının toplumundan zerrece farkımız kalmaz. Hem de bu devirde. Bizi kolayca güderler.